

ECONOMIA COL·LABORATIVA I ECONOMIA DE PLATAFORMA

Confederació de Cooperatives de Catalunya
@cooperativesCAT

Des de fa uns anys estem assistint a un canvi tecnològic més radical que el que havíem viscut fins ara. El progrés tecnològic és una constant, però en ocasions aquest impacta a totes les àrees de la vida i genera, en certa manera, un món nou. Sembla que ara vivim un d'aquests moments.

L'aplicació de la tecnologia als sistemes productius i de distribució tradicionals canvia les condicions de funcionament i les empreses s'adapten amb més o menys dificultat. Són canvis que milloren la productivitat i afecten les empreses en la mesura que canvien el pes de les diferents condicions de competència; ara bé, cada cert temps, l'evolució tecnològica genera uns canvis que tenen un impacte revolucionari –com aquesta revolució digital que estem vivint– i no només produeix efectes en els sistemes productius i de distribució, sinó que impacta també en els models organitzatius i els models socials: canvia les condicions de vida de les persones.

Aquesta evolució ha promogut, entre d'altres, el que anomenem economia de plataforma i economia col·laborativa. Són nous models de negoci que estan basats en la col·laboració i, per tant, sovint se'ls considera elements de l'economia social. Tanmateix, ens podem trobar que, sota aquesta aparença col·laborativa, existeix un model de negoci extraordinàriament tecnològic i financer el qual aprofita el creixement de la precarietat en amples capes de la població per desenvolupar el seu model de negoci. Per tant, hem de dir que l'economia col·laborativa i l'economia de plataforma són economia social només si acompleixen els principis i valors propis del cooperativisme, la qual cosa no passa en algunes de les organitzacions capdavanteres i de referència.

La ciutadania, com a productors i consumidors, tenim molt a dir. És evident que no podem parar l'evolució tecnològica, però també es evident que podem esmorteir les conseqüències

negatives que genera i reforçar les conseqüències positives que provoca i seguirà produint en la millora de les condicions de vida de les persones.

Les persones hem d'exigir el desenvolupament de polítiques públiques que regulin els avanços, han de canviar alguns marcs jurídics per protegir que tothom faci l'activitat econòmica en les mateixes condicions i que l'avantatge d'unes empreses pugui estar en les capacitats tècniques i no en l'aprofitament de les condicions de precarietat que el sistema econòmic ha generat.

Però, a més, podem anar més enllà i podem contribuir a que l'economia de plataforma i l'economia col·laborativa siguin realment elements de cooperació. Ens podem organitzar, com ja va fer la ciutadania el segle XIX, per crear organitzacions cooperatives que ocupin espais de veritable millora de les condicions de vida de les persones sòcies i traslladar els nostres valors per fer una vida més sostenible econòmica, social i mediambiental. Veiem i experimentem com les experiències no cooperatives moltes vegades es fonamenten en la manca de sostenibilitat que provoca la precarietat tant laboral com econòmica, mediambiental i social i que té com a conseqüència la insolidaritat.

Ja estem veient com neixen experiències de consum cooperatiu en àmbits que fins fa poc semblaven inassolibles –energia, telefonia, mobilitat, habitatge, alimentació, comunicació...–, aquestes experiències neixen a Catalunya, però trobem també exemples a diferents països del món. Davant la globalització, hem de treballar també en dues direccions: per una banda, replicar aquelles experiències d'altres països que siguin traslladables i, per l'altra, exportar aquells exemples que funcionin correctament. Aquesta exportació i importació d'experiències no és altra cosa que donar impuls a la intercooperació entre diferents territoris, cosa que ens permetrà assolir dimensió i massa crítica, que és quelcom fonamental en aquest món digital.